

Exemple de prova de les PAU corregida

En l'home noble s'esdevé exactament el contrari: concep la idea de "bo" d'una forma prèvia i espontània, és a dir, a partir de la seva pròpia persona, i només a partir d'això es fa una idea d'allò que és "dolent". Aquest concepte de "dolent" d'origen noble i aquella idea de "pervers" sorgida de la perla de cervesa que és l'odi insaciable (...) són molt diferents, per bé que ambdós termes, "dolent" i "pervers", sembla que es contraposen a la mateixa idea de "bo". Tanmateix, la idea de "bo" no és la mateixa: només cal que hom es preguntí qui és pròpiament "pervers" en el sentit de la moral del ressentiment. La resposta rigorosa és aquesta: precisament "l'home bo" de l'altra moral, precisament el noble, el poderós, el dominador, simplement que acolorit, interpretat i vist de reüll per la mirada plena de verí del ressentiment.

NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*, I

1. Expliqueu breument –al voltant de 40-80 paraules- les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. (2 punts).
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les següents paraules o expressions –al voltant de 5-15 paraules en cada cas. (1 punt).
3. Per què diu Nietzsche que aquell que la moralitat del ressentiment anomena "home pervers" és l'home noble mateix? (En la vostra resposta, haureu de referir-vos als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) (3 punts).
4. Compareu la concepció de la moralitat de Nietzsche amb una altra concepció de la moralitat que es pugui trobar en la història del pensament (2 punts).
5. Creieu que Nietzsche té raó en la seva crítica als valors de "bo" i "pervers", tal com els caracteritza la tradició judeocristiana? Raoneu la resposta. (2 punts).

1. La idea principal que afirma l'autor en aquest text és que l'home noble, és a dir, aquell que ha assumit els valors propis de la moral del senyor, ja té per si mateix i de manera autosuficient el concepte del que és "bo"; a partir d'aquí, doncs, també coneix el que és "dolent". En la moral de l'esclau i del ressentiment, en canvi, la idea del que és "bo" ve imposada per una metafísica i una moral contràries als valors vitals. Per tant, tot home virtuós i noble és titllat de "pervers".

(2 p.)

2. "home noble": és aquell que ha assumit els valors de la moral del senyor (vitalisme, creació de nous valors...)
"ressentiment": és l'odi i la frustració propis de la moral de l'esclau fruit dels valors decadents que els hi han estat imposats.

(1 p.)

3. Nietzsche afirma que aquell que la moralitat del ressentiment anomena "home pervers" és l'home noble mateix, degut a la transmutació dels valors que tingué lloc arran de l'aparició de la filosofia tradicional i de la religió judeocristiana.

Durant la Grècia arcaica predominava la moral del senyor, és a dir, la de l'home noble. Aquesta moral estava constituïda per uns valors basats en

la vida, la creació, la superació... En definitiva, hi predominava l'esperit dionisiac sobre l'apol·lino, o, si més no, hi convivien, ambdós amb una certa equitat.

Aquests valors, però, es trenquen amb l'aparició de la filosofia socràtica i platònica. La concepció d'una metafísica, el menyspreu pel coneixement sensible i la interpretació d'un dualisme antropològic on l'ànima és superior al cos comportarà el rebuig per la vida física i pels plaers que la regeixen.

Aquesta transmutació de valors i la creació de la moral de l'esclau es confirmaran amb l'aparició de la religió judeocristiana, on els valors esdevindran decadents i predominarà el ressentiment, el sentiment de culpa, la resignació...

Per això Nietzsche proposa i afirma que "Déu ha mort". Aquests valors decadents s'han evidenciat com a miserables i cal, per tant, assumir la mort de Déu.

A partir d'aquí, tenim dues opcions: la de l'últim home, que viu immers en un etern nihilisme, o arribar al "superhome", és a dir, adoptar la creació de nous valors i retornar a la moral del senyor.

La voluntat de poder serà l'element fonamental que ens conduirà cap a aquest estadi superior. Aquest poder, però, no ha de ser entès com a una imposició, sinó com a creació i interès que, de tan evidents, es manifesten amb majestuositat.

(3 p.)

4. La moralitat nietzscheana, basada, com ja he comentat abans, en uns valors vitalistes i dionisiacs, i on els plaers ocupen un lloc primordial, és completament oposada, per exemple, a l'ètica platònica. Plató sostenia que la moral de l'home havia d'estar basada en intentar assolir la saviesa. Aquesta consisteix en assolir el major coneixement possible de les tres màximes idees (bé, bellesa i justícia). Una altra fita a assolir era l'harmonia, consistent en l'equilibri de les tres ànimes (racional, irascible i concupiscible). Així doncs, la moral platònica està supeditada al coneixement intel·lectual i refusa o, si més no, menysprea els plaers físics. D'aquí que Nietzsche dediqui part de la seva obra a criticar la filosofia socràtica i platònica i a qüestionar la seva validesa.

(2 p.)

5. Segons el meu criteri, Nietzsche té raó en la seva crítica als valors de "bo" i "pervers" tal i com els caracteritza la tradició judeocristiana. La transmutació de valors que aquesta va dur a terme la considero un greu error que encara avui dia estem pagant, ja que la societat occidental continua marcada pel ressentiment i per la moral de l'esclau i del ramat a la qual Nietzsche feia menció.

Sota el meu punt de vista, no es pot caure en l'error d'identificar "igualtat" amb "justícia", i s'ha d'aconseguir que tothom extregui el millor de si mateix per a la seva superació i per a la pròpia evolució de la societat, fugint d'absurds prejudicis i prescindint de la metafísica.

(1 p. sobre 2: No concreció en l'argumentació. Es descriu el que diu Nietzsche en lloc d'explicar la pròpia opinió en acord o desacord amb

l'autor.)